

**Všeobecné záväzné nariadenie
Trnavského samosprávneho kraja**

č. 53/2019

o spôsobe organizovania referenda Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, december 2019

Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja uznesením č. 353/2019/14 prijatým na svojom 14. zasadnutí, dňa 11.12.2019 sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Čl. 1 Predmet úpravy

Toto všeobecne záväzné nariadenie Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „nariadenie“) upravuje podrobnosti o organizácii referenda Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „referendum“) vyhláseného podľa § 15 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch)

Čl. 2 Zásady volebného práva

Referendum sa koná na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

Čl. 3 Právo hlasovať v referende a prekážky práva hlasovať

1. Právo hlasovať v referende má obyvateľ Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „obyvateľ TTSK“), ktorý má právo voliť do orgánov samosprávy obcí na území Trnavského samosprávneho kraja podľa § 3 a § 131 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „volič“).
2. Prekážky práva hlasovať v referende upravuje § 4 zákona č. 180/2014 Z. z.

Čl. 4 Vyhlásenie referenda

1. Referendum vyhlasuje Zastupiteľstvo Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „zastupiteľstvo“) v prípadoch ustanovených v § 15 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov.
2. Ak je predmet referenda obsiahlejší a návrhy predložené v referende potrebujú vysvetlenie, uvádza sa to v prílohe návrhu; príloha je súčasťou uznesenia zastupiteľstva samosprávneho kraja o vyhlásení referenda (ďalej len „uznesenie o vyhlásení referenda“).
3. Návrh alebo návrhy predložené na rozhodnutie v referende musia byť formulované tak, aby na ne bolo možné jednoznačne odpovedať „áno“ alebo „nie“ a nesmú byť navzájom podmienené.
4. Ak sa má referendum vyhlásiť na základe petície aspoň 30% oprávnených voličov (ďalej len „petícia“), postupuje sa pri výkone petičného práva podľa zákona 85/1990 Zb. o petičnom práve. Petíciu overujú aspoň traja poslanci určení zastupiteľstvom samosprávneho kraja, ktorí nemôžu byť členmi petičného výboru, a predseda

Trnavského samosprávneho kraja (ďalej len „predseda“). Predseda neoveruje petíciu, ktorou sa žiada odvolanie predsedu podľa § 15 ods. 2 písm. c) zákona č. 302/2001 Zb.

5. V uznesení o vyhlásení referenda sa ďalej uvádza:
  - a) deň konania volieb,
  - b) lehota na utvorenie volebných okrskov a určenie volebných miestností,
  - c) zriadenie komisie pre referendum (ďalej len „volebná komisia samosprávneho kraja“) podľa zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva,
  - d) lehota na delegovanie členov do volebnej komisie samosprávneho kraja a na jej prvé zasadanie,
  - e) lehota na utvorenie okrskových komisií pre referendum (ďalej len „okrsková komisia“) a na ich prvé zasadanie.
6. Uznesenie o vyhlásení referenda sa uverejňuje na úradnej tabuli TTSK a na webovom sídle TTSK do troch pracovných dní od jeho vyhlásenia. Informácia o vyhlásení referenda sa zverejní aj na úradnej tabuli miest a obcí na území TTSK a na ich webovom sídle, ak je zriadené.

Čl. 5 Volebné obvody

1. Volebné obvody a sídla obvodných komisií určí a zverejní zastupiteľstvo v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda.
2. Na odovzdávanie hlasovacích lístkov a na sčítanie hlasov voličov utvára TTSK obvodné komisie a určuje ich sídla.
3. Ak sa počas dňa konania referenda konajú voľby upravené podľa § 1 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva (ďalej len „iné voľby“), volebné obvody podľa ods. 1 sa určia a označia rovnakým spôsobom ako volebné obvody pre účely výkonu hlasovacieho práva v iných voľbách.

Čl. 6 Volebné okrsky

1. Na odovzdávanie hlasovacích lístkov a na sčítanie hlasov voličov utvára každá obec a mesto na území TTSK volebné okrsky a určuje volebné miestnosti v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda. Pri určovaní volebnej miestnosti sa prihliada na to, aby do volebnej miestnosti mali čo najľahší prístup aj zdravotne postihnutí voliči.
2. Volebný okrsk sa utvára tak, aby zahŕňal spravidla 1 000 voličov.
3. Volebné okrsky sa označujú poradovým číslom v súvislom číselnom rade arabskými číslami. Poradovým číslom sa volebný okrsk označuje aj vtedy, ak je v obci a meste vytvorený len jeden volebný okrsk.

Čl. 7 Stály zoznam voličov a námietkové konanie

1. Stály zoznam voličov zostavuje a vedie obec a mesto podľa § 9 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva.

2. Postup pri overovaní úplnosti a správnosti údajov, odstraňovaní chýb a nedostatkov v stálom zozname voličov ako aj námietkové konanie upravuje § 10 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva.

Čl. 8 **Zoznam voličov**

1. Zoznam voličov pre jednotlivé volebné okrsky vyhotoví obec a mesto zo stáleho zoznamu voličov.
2. Zoznam voličov odovzdá obec a mesto okrskovej komisii najneskôr hodinu pred začatím hlasovania.
3. Do zoznamu voličov okrsková komisia dopíše v deň konania referenda voliča, o ktorom to ustanovuje toto nariadenie (čl. 21 ods. 3 a 4).
4. Každý, kto je oprávnený oboznamovať sa s údajmi v zozname voličov, je povinný zachovávať o nich mlčanlivosť.

DRUHÁ ČASŤ **ORGÁNY PRE REFERENDUM**

Čl. 9 **Všeobecné ustanovenia**

1. Pre organizáciu referenda a zisťovanie jeho výsledkov sa vytvárajú orgány pre referendum (ďalej len „komisie“), ktorými sú:
  - a) volebná komisia samosprávneho kraja,
  - b) obvodné komisie,
  - c) okrskové komisie.
2. Komisia musí mať najmenej päť členov. Členom komisie môže byť ten, kto dovŕšil 18 rokov veku a je spôsobilý na právne úkony a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.
3. Člen komisie sa ujíma svojej funkcie podpísaním sľubu tohto znenia: „Sľubujem na svoju česť, že budem svedomite a nestranne vykonávať svoju funkciu a budem sa pritom riadiť Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi.“.
4. Komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Na platnosť uznesenia je potrebná väčšina hlasov prítomných členov. Pri rovnosti hlasov sa návrh považuje za odmietnutý. O priebehu rokovania vyhotoví komisia zápisnicu.
5. Komisia si na svojom prvom zasadaní určí zo všetkých členov komisie svojho predsedu a podpredsedu žrebovom. Žrebovanie riadi zapisovateľ komisie.

Čl. 10 Subjekty oprávnené delegovať členov komisie

1. Delegovať členov komisie je oprávnené zoskupenie poslancov zastupiteľstva samosprávneho kraja, ktorí vykonávali mandát poslanca ku dňu vyhlásenia referenda (ďalej len „poslanec“). Ak bolo referendum vyhlásené na základe petície, členov komisie môže delegovať aj petičný výbor za referendum (ďalej len „petičný výbor“); petičný výbor sa nepovažuje za zoskupenie poslancov podľa tohto nariadenia.
2. Zoskupenie poslancov podľa odseku 1 (ďalej len „zoskupenie poslancov“) tvorí najmenej päť poslancov, pričom jeden poslanec nemôže byť členom viacerých zoskupení poslancov. Zoskupenie poslancov môže vykonávať činnosť podľa tohto nariadenia až po registrácii zoskupenia poslancov u zapisovateľa volebnej komisie samosprávneho kraja.
3. Návrh na registráciu zoskupenia poslancov musí obsahovať:
  - a) označenie (názov) zoskupenia poslancov, ktorý spravidla obsahuje názov politickej strany, politického hnutia alebo koalície politických strán a politických hnutí (ďalej len „politická strana“), ktorej členmi sú poslanci v tomto zoskupení poslancov,
  - b) meno, priezvisko a podpis poslancov, ktorí sú členmi zoskupenia poslancov,
  - c) meno a priezvisko poslanca, ktorý bude konať v mene zoskupenia poslancov; ak sa v návrhu uvedie viac takýchto osôb, každý z nich je oprávnený konať v mene zoskupenia poslancov samostatne,
  - d) adresu, na ktorú možno doručovať písomnosti.
4. Zapisovateľ volebnej komisie samosprávneho kraja vykoná registráciu zoskupenia poslancov do dvoch pracovných dní od doručenia návrhu podľa odseku 3. TTSK bez zbytočného odkladu oznámi obciam a mestám údaje o registrovaných zoskupeniach, o petičnom výbore a o zmenách týchto údajov; údaje podľa ods. 3 písm. a) až c) sa zverejňujú aj na webovom sídle kraja. Zmena zaregistrovaného zoskupenia poslancov v rozsahu údajov podľa ods. 3 písm. a) a b) nie je prípustná.
5. Zapisovateľ volebnej komisie samosprávneho kraja odmietne vykonanie registrácie zoskupenia poslancov, ak:
  - a) návrh na registráciu zoskupenia poslancov neobsahuje všetky údaje podľa tohto nariadenia,
  - b) navrhované označenie zoskupenia poslancov obsahuje názov politickej strany, pričom väčšina poslancov v tomto zoskupení nie je členom príslušnej politickej strany a príslušná politická strana nevyjadrila písomný súhlas s použitím svojho názvu, alebo ak je navrhované označenie zoskupenia poslancov totožné s označením zoskupenia poslancov, ktoré už bolo zaregistrované,
  - c) medzi členmi zoskupenia poslancov sú poslanci, ktorí sú členmi už zaregistrovaného zoskupenia poslancov.
6. Zapisovateľ volebnej komisie samosprávneho kraja bezodkladne písomne oznámi dôvody odmietnutia registrácie zoskupenia poslancov podľa ods. 5 písm. a) až c) na adresu, ktorá bola uvedená v návrhu na registráciu zoskupenia. Zároveň elektronicky oznámi tieto dôvody všetkým poslancom, ktorí boli uvedení v návrhu na registráciu.

Čl. 11

Volebná komisia samosprávneho kraja

1. Do volebnej komisie samosprávneho kraja môže delegovať zoskupenie poslancov a petičný výbor jedného člena a jedného náhradníka. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka sa doručí TTSK v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda.
2. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka obsahuje:
  - a) meno, priezvisko a dátum narodenia člena s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
  - b) meno, priezvisko a dátum narodenia náhradníka s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
  - c) meno, priezvisko a podpis osoby:
    - oprávnenej konať za zoskupenie poslancov [§ 10 ods. 3 písm. c)],
    - určenej pre styk s orgánom verejnej správy, ak ide o petičný výbor.
3. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka možno doručiť v listinnej forme alebo elektronicky. Lehota na doručenie oznámenia sa končí v posledný deň lehoty o 16:00 hod.. Na oznámenia doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.
4. Ak volebná komisia samosprávneho kraja nie je utvorená spôsobom ustanoveným v odseku 1 alebo ak sa počet jej členov zníži pod päť a nie je náhradník, chýbajúcich členov vymenúva predseda TTSK.
5. Prvé zasadanie volebnej komisie samosprávneho kraja sa uskutoční v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda; zasadanie zvoláva predseda TTSK.
6. Členstvo vo volebnej komisii samosprávneho kraja zaniká dňom doručenia písomného oznámenia o odvolaní člena zoskupením poslancov alebo petičným výborom, ktorý ho delegoval, alebo doručením písomného oznámenia člena o vzdaní sa funkcie predsedovi mestskej komisii, ktorý povolá náhradníka. Členstvo vo volebnej komisii samosprávneho kraja zaniká aj vtedy, ak člen nezloží sľub najneskôr päť dní pred dňom konania referenda; to sa netýka náhradníka.
7. Volebná komisia samosprávneho kraja:
  - a) dohliada na pripravenosť obvodných a okrskových komisií zabezpečovať úlohy podľa tohto nariadenia,
  - b) prerokúva informácie TTSK o organizačnej a technickej príprave referenda,
  - c) prerokúva informácie o zabezpečení činnosti svojho odborného sumarizačného útvaru,
  - d) dohliada na spracovanie výsledkov hlasovania,
  - e) vyhotovuje zápisnicu o výsledku hlasovania,
  - f) odovzdáva dokumenty z referenda Úradu TTSK,
  - g) predkladá zápisnicu o výsledku referenda zastupiteľstvu samosprávneho kraja.

Čl. 12

Obvodná komisia

1. Do obvodnej komisie môže delegovať zoskupenie poslancov a petičný výbor jedného člena a jedného náhradníka. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka sa doručí

- zapisovateľovi volebnej komisie samosprávneho kraja v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda.
2. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka obsahuje:
    - a) meno, priezvisko a dátum narodenia člena s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
    - b) meno, priezvisko a dátum narodenia náhradníka s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
    - c) meno, priezvisko a podpis osoby oprávnenej konať za zoskupenie poslancov [§ 10 ods. 3 písm. c)],
    - d) určenej pre styk s orgánom verejnej správy, ak ide o petičný výbor.
  3. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka možno doručiť v listinnej forme alebo elektronicky. Lehota na doručenie oznámenia sa končí v posledný deň lehoty o 16:00 hodine. Na oznámenia doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.
  4. Ak obvodná komisia nie je utvorená spôsobom ustanoveným v odseku 1 tohto článku alebo ak sa počet jej členov zníži pod päť a nie je náhradník, chýbajúcich členov vymenúva predseda TTSK.
  5. Prvé zasadanie obvodnej komisie sa uskutoční v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda; zasadanie zvoláva predseda TTSK.
  6. Členstvo v obvodnej komisii zaniká dňom doručenia písomného oznámenia o odvolaní člena zoskupením poslancov alebo petičným výborom, ktorý ho delegoval, alebo doručení písomného oznámenia člena o vzdaní sa funkcie predsedovi obvodnej komisie, ktorý povolá náhradníka. Členstvo v obvodnej komisii zaniká aj vtedy, ak člen nezloží sľub najneskôr päť dní pred dňom konania referenda; to sa netýka náhradníka.
  7. Obvodná komisia:
    - a) dohliada na pripravenosť okrskových komisií zabezpečovať úlohy podľa tohto nariadenia,
    - b) prerokúva informácie úradu samosprávneho kraja o organizačnej a technickej príprave referenda,
    - c) prerokúva informácie o zabezpečení činnosti svojho odborného sumarizačného útvaru,
    - d) dohliada na spracovanie výsledkov hlasovania,
    - e) vyhotovuje zápisnicu o výsledku hlasovania vo volebnom obvode,
    - f) uverejňuje výsledky hlasovania vo volebnom obvode,
    - g) odovzdáva dokumenty z referenda do úschovy Úradu samosprávneho kraja.
  8. Územný obvod obvodnej komisie je zhodný s volebným obvodom [§ 5 ods. 1].

Čl. 13 **Okrsková komisia**

1. Do okrskovej komisie môže delegovať zoskupenie poslancov a petičný výbor jedného člena a jedného náhradníka. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka sa doručí obci a mestu v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda.

2. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka obsahuje:
  - a) meno, priezvisko a dátum narodenia člena s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
  - b) meno, priezvisko a dátum narodenia náhradníka s uvedením adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti,
  - c) meno, priezvisko a podpis osoby,
  - d) oprávnenej konať za zoskupenie poslancov [§ 10 ods. 3 písm. c)],
  - e) určenej pre styk s orgánom verejnej správy, ak ide o petičný výbor.
3. Oznámenie o delegovaní člena a náhradníka možno doručiť v listinnej forme alebo elektronicky. Lehota na doručenie oznámenia sa končí v posledný deň lehoty o 16:00 hod.. Na oznámenia doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.
4. Ak okrsková komisia nie je utvorená spôsobom ustanoveným v odseku 1 alebo ak sa počet jej členov zníži pod päť a nie je náhradník, chýbajúcich členov vymenúva starosta a primátor.
5. Prvé zasadanie okrskovej komisie sa uskutoční v lehote uvedenej v uznesení o vyhlásení referenda; zasadanie zvoláva starosta a primátor.
6. Členstvo v okrskovej komisii zaniká dňom doručenia písomného oznámenia o odvolaní člena zoskupením poslancov alebo petičným výborom, ktorý ho delegoval, alebo doručením písomného oznámenia člena o vzdaní sa funkcie predsedovi okrskovej komisie, ktorý povolá náhradníka. Členstvo v okrskovej komisii zaniká aj vtedy, ak člen nezloží sľub najneskôr päť dní pred dňom konania referenda; to sa netýka náhradníka.
7. Okrsková komisia:
  - a) zabezpečuje správny priebeh hlasovania,
  - b) dopisuje voličov v deň konania referenda do zoznamu voličov,
  - c) sčítava hlasy a vyhotovuje zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku,
  - d) odovzdáva dokumenty z referenda do úschovy obce a mesta.

Čl. 14

Zapisovateľ komisie

1. Zapisovateľ komisie zabezpečuje organizačné a administratívne záležitosti súvisiace s prípravou a priebehom rokovania komisie a plní funkciu jej odborného poradcu. Zúčastňuje sa rokovania komisie. Pri rokovaní komisie má poradný hlas.
2. Zapisovateľ komisie skladá sľub tohto znenia: „Sľubujem na svoju česť, že budem svedomite a nestrannne vykonávať svoju funkciu a budem sa pritom riadiť Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi.“.
3. Zapisovateľa volebnej komisie samosprávneho kraja vymenúva a odvoláva predseda TTSK. Zapisovateľa obvodnej komisie vymenúva a odvoláva predseda TTSK. Zapisovateľa okrskovej komisie vymenúva a odvoláva starosta a primátor.
4. Zapisovateľa komisie vymenúva príslušný orgán v dostatočnom časovom predstihu tak, aby mohol plniť úlohy podľa tohto nariadenia.

Čl. 15

Odborný sumarizačný útvar

1. TTSK utvára na prípravu spracovania a spracovanie výsledkov referenda pre volebnú komisiu odborný sumarizačný útvar.
2. Člen odborného sumarizačného útvaru skladá sľub tohto znenia: „Sľubujem na svoju česť, že budem svedomite a nestranne vykonávať svoju funkciu a budem sa pritom riadiť Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi.“.
3. Odborný sumarizačný útvar plní úlohy podľa programového a organizačného zabezpečenia spracovania výsledkov referenda a ďalšie úlohy plní podľa pokynov volebnej komisie samosprávneho kraja. Volebná komisia samosprávneho kraja prizýva vedúceho odborného sumarizačného útvaru na svoje zasadnutia vždy, keď sú predmetom rokovania veci týkajúce sa prípravy spracovania a spracovania výsledkov referenda a pripravenosti odborného sumarizačného útvaru na plnenie úloh podľa tohto nariadenia.

TRETIA ČASŤ

KONANIE REFERENDA

Prvý oddiel

Príprava hlasovania

Čl. 16

Hlasovací lístok

1. Na hlasovacom lístku je uvedený návrh alebo návrhy vo forme otázky označenej poradovým číslom. Pri každom návrhu je uvedená odpoveď „áno“ a odpoveď „nie“.
2. Na hlasovacom lístku sa ďalej uvedú slová „REFERENDUM TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA“, deň konania referenda a poučenie o spôsobe hlasovania.
3. Volebná komisia samosprávneho kraja opatrí originál hlasovacieho lístka odtlačkom úradnej pečiatky samosprávneho kraja. Originál hlasovacieho lístka je podkladom na tlač hlasovacích lístkov.
4. TTSK zabezpečuje potrebný počet hlasovacích lístkov. TTSK doručí hlasovacie lístky obciam a mestám. Obce a mestá zabezpečujú, aby hlasovacie lístky boli doručené najneskôr v deň konania referenda okrskovými komisiám.

Čl. 17

Informovanie voličov

1. Obec a mesto najneskôr 15 dní pred dňom konania referenda zašle voličovi oznámenie, v ktorom uvedie dátum schválenia uznesenia o vyhlásení referenda alebo doručenia petície, otázku alebo otázky, ktoré sa obyvateľom TTSK predkladajú na rozhodnutie, miesto, dátum a čas konania referenda a spôsob úpravy hlasovacieho

lístka; oznámenie zverejní v rovnakej lehote na úradnej tabuli v obci a meste, ako aj spôsobom v obci a meste obvyklým. V obci podľa osobitného predpisu sa informácie podľa prvej vety uvádzajú aj v jazyku národnostnej menšiny; v jazyku národnostnej menšiny sa uvedú aj návrhy, o ktorých sa v referende rozhoduje. Text návrhov v jazyku národnostnej menšiny zabezpečí Úrad TTSK; zároveň ho zverejní aj na svojom webovom sídle.

2. TTSK priebežne zverejňuje a aktualizuje informácie týkajúce organizácie referenda na úradnej tabuli samosprávneho kraja a na svojom webovom sídle.

Čl. 18

Volebná miestnosť a jej vybavenie

1. Pri vchode do volebnej miestnosti sa umiestňuje nápis „volebná miestnosť“, nápis „referendum Trnavského samosprávneho kraja“ a číslo volebného okrsku.
2. Vo volebnej miestnosti sa umiestňuje na čelnú stenu štátna vlajka Slovenskej republiky, štátny znak a erb TTSK.
3. Vo volebnej miestnosti musí byť volebná schránka, schránka na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, zoznam voličov a čisté tlačivá zoznamu voličov na dopísanie voličov, dostatočný počet hlasovacích lístkov a nepriehľadných obálok rovnakej veľkosti, akosti a farby opatrených odtlačkom úradnej pečiatky obce a mesta (ďalej len „obálka“) a dostatočný počet tlačív zápisnice okrskovej komisie o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku.
4. Vo volebnej miestnosti alebo pred vchodom do volebnej miestnosti musia byť vystavené hlasovacie lístky s označením „vzor“ a informácia pre voliča o spôsobe hlasovania.
5. Volebná miestnosť musí byť vybavená osobitnými priestormi na úpravu hlasovacích lístkov a písacími potrebami na úpravu hlasovacích lístkov. Počet osobitných priestorov na úpravu hlasovacích lístkov určuje mestská časť s prihliadnutím na počet voličov vo volebnom okrsku.
6. Vybavenie volebnej miestnosti zabezpečuje obec a mesto.

Druhý oddiel

Hlasovanie

Čl. 19

Deň konania referenda

Referendum sa koná spravidla v jeden deň v sobotu. Referendum sa koná v určený deň od siedmej do dvadsiatej druhej hodiny. Ak to miestne podmienky vyžadujú, môže starosta, resp. primátor posunúť začiatok hlasovania na skoršiu hodinu, najviac však o dve hodiny.

Čl. 20

Začatie hlasovania

Pred začatím hlasovania skontroluje predseda okrskovej komisie za prítomnosti členov komisie, či je volebná miestnosť vybavená podľa čl. 16 a či sú volebná schránka, prenosná volebná schránka a schránka na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov prázdne a zapečatí ich. Predseda okrskovej komisie vyhlási hlasovanie za začaté, ak nezistí nedostatky vo vybavení volebnej miestnosti alebo po ich odstránení.

Čl. 21

Spôsob hlasovania

1. Volič hlasuje v poradí, v akom sa dostavil do volebnej miestnosti. Volič hlasuje osobne, zastúpenie nie je prípustné.
2. Volič po príchode do volebnej miestnosti preukazuje svoju totožnosť občianskym preukazom alebo iným úradným dokladom, ktorý obsahuje podobizeň voliča a všetky údaje uvedené o ňom v zozname voličov, ak ďalej nie je uvedené inak. Okrsková komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov a vydá mu hlasovací lístok a obálku. Prevzatie hlasovacieho lístka a obálky potvrdí volič v zozname voličov vlastnoručným podpisom; ak tak urobiť nemôže, predseda okrskovej komisie poznamená túto skutočnosť v zozname voličov. Ak volič nepreukáže svoju totožnosť do skončenia hlasovania, hlasovanie sa mu neumožní. To platí aj pre hlasovanie mimo volebnej miestnosti. Ak ide o obvineného alebo odsúdeného, preukazuje sa jeho totožnosť preukazom odsúdeného, alebo preukazom obvineného, alebo svedectvom dvoch príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže prítomných v miestnosti ústavu, v ktorej sa má hlasovanie vykonať.
3. Voliča, ktorý sa v deň konania referenda dostavil do príslušnej volebnej miestnosti podľa miesta trvalého pobytu a nie je zapísaný v zozname voličov, dopisuje okrsková komisia do zoznamu voličov na základe predloženého občianskeho preukazu. Okrsková komisia vydá voličovi hlasovací lístok a prázdnu obálku.
4. Voliča, ktorý sa v deň konania referenda dostavil do príslušnej volebnej miestnosti podľa miesta trvalého pobytu s rozhodnutím súdu podľa § 10 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva dopisuje okrsková komisia do zoznamu voličov po predložení občianskeho preukazu. Okrsková komisia vydá voličovi hlasovací lístok a prázdnu obálku.
5. Po prevzatí hlasovacieho lístka a obálky vstupuje volič do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov. Voličovi, ktorý nevstúpi do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov, okrsková komisia hlasovanie neumožní.
6. Volič v osobitnom priestore podľa odseku 5 upraví hlasovací lístok tak, že zakrúžkuje odpoveď „áno“ alebo odpoveď „nie“. Následne upravený hlasovací lístok vloží do obálky. Volič hlasuje tak, že po opustení osobitného priestoru podľa odseku 5 vkladá obálku pred okrskovou komisiou do volebnej schránky.

7. Na požiadanie voliča mu okrsková komisia vydá za nesprávne upravené hlasovacie lístky iné. Nesprávne upravené hlasovacie lístky vloží volič do schránky na odloženie nepoužitých hlasovacích lístkov.
8. Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi pred hlasovaním túto skutočnosť okrskovej komisii, má právo vziať so sebou do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov inú osobu spôsobilú upraviť hlasovací lístok podľa jeho pokynov a zákona a vložiť do obálky; takouto osobou nemôže byť člen okrskovej komisie. Obidve osoby pred vstupom do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov člen okrskovej komisie poučí o spôsobe hlasovania a o skutkovej podstate trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda.
9. Zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, môže volič požiadať sám alebo prostredníctvom inej osoby mestskú časť a v deň konania volieb okrskovú komisiu o hlasovanie mimo volebnej miestnosti, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková komisia zriadená. V takom prípade okrsková komisia vyšle k voličovi dvoch svojich členov s prenosnou volebnou schránkou, hlasovacími lístkami, obálkou a so zoznamom tých voličov, ktorí požiadali o hlasovanie mimo volebnej miestnosti. Vyslání členovia okrskovej komisie zabezpečia, aby bola zachovaná tajnosť hlasovania a aby ten, kto hlasoval, podpísal prevzatie hlasovacieho lístka a obálky; ak tak volič nemôže urobiť, člen okrskovej komisie poznamená túto skutočnosť v zozname. Tento zoznam voličov sa pripojí k zoznamu voličov. Okrsková komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov ihneď po návrate členov komisie vyslaných s prenosnou volebnou schránkou do volebnej miestnosti.
10. Volič, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže požiadať, aby obálku do volebnej schránky vložila iná osoba, nie však člen okrskovej komisie.

Čl. 22

Osobitné opatrenia

Ak nastanú okolnosti, ktoré znemožňujú začať hlasovanie, pokračovať v ňom alebo ho skončiť, môže okrsková komisia posunúť začiatok hlasovania na neskoršiu hodinu alebo predĺžiť čas hlasovania. Celkový čas hlasovania však nesmie byť týmto opatrením skrátený. Okrsková komisia o takomto opatrení vyrozumie voličov spôsobom v mieste obvyklým. Ak je hlasovanie prerušené, zapečatí okrsková komisia nepoužité hlasovacie lístky, obálky, zoznam voličov a otvor na vkladanie hlasovacích lístkov na volebnej schránke a prenosnej volebnej schránke. Pri opätovnom začatí hlasovania predseda okrskovej komisie za prítomnosti členov komisie overuje neporušenosť pečatí. Okolnosti, ktoré znemožnili začať hlasovanie, pokračovať v ňom alebo ho skončiť, ako aj neporušenosť pečatí uvedie okrsková komisia v zápisnici o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku.

Čl. 23

Poriadok vo volebnej miestnosti

Za poriadok vo volebnej miestnosti zodpovedá predseda okrskovej komisie, počas jeho neprítomnosti jej podpredseda. Pokyny na zachovanie poriadku vo volebnej miestnosti a

dôstojný priebeh hlasovania sú záväzné pre všetkých prítomných.

Čl. 24

Prítomnosť vo volebnej miestnosti

1. Vo volebnej miestnosti majú právo byť prítomní, okrem členov okrskovej komisie, jej zapisovateľa, členov a zapisovateľa mestskej komisie, členov jej odborného sumarizačného útvaru a voličov, pozorovateľa vyslaní medzinárodnými organizáciami.
2. Vo volebnej miestnosti môžu byť prítomné aj iné osoby, ktoré prejavili záujem o pozorovanie priebehu referenda a sčítavania hlasov. Tieto osoby možno z volebnej miestnosti vylúčiť, len ak by bol ohrozený priebeh hlasovania, sčítavania hlasov alebo z dôvodu nedostatočnej kapacity volebnej miestnosti.

Čl. 25

Skončenie hlasovania

Po uplynutí času určeného na hlasovanie môžu hlasovať už len tí voliči, ktorí sú vo volebnej miestnosti alebo pred ňou. Potom sa volebná miestnosť uzavrie a predseda okrskovej komisie vyhlási hlasovanie za skončené. Schránku na odloženie nepoužitých a nesprávne upravených hlasovacích lístkov uloží na osobitné miesto tak, aby bola s nimi vylúčená manipulácia.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZISTENIE A VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV REFERENDA

Čl. 26

Postup po skončení hlasovania

1. Po skončení hlasovania dá predseda okrskovej komisie zapečatiť nevydané hlasovacie lístky a obálky a potom dá otvoriť volebnú schránku. Ak okrsková komisia na žiadosť použila aj prenosnú volebnú schránku, obsah schránok po ich otvorení zmieša.
2. Okrsková komisia sčíta obálky a porovná ich počet so záznamami v zozname voličov. Obálky, ktoré nemajú náležitosti podľa čl. 18 ods. 3, a hlasovacie lístky, ktoré neboli v obálke, okrsková volebná komisia vylúči.

Čl. 27

Posudzovanie platnosti hlasovacích lístkov

1. Ak je v obálke niekoľko hlasovacích lístkov, sú všetky hlasovacie lístky neplatné. Neplatné sú aj hlasovacie lístky, ktoré nie sú na predpísanom tlačive.
2. Hlasovací lístok je neplatný, ak nie je upravený ustanoveným spôsobom, najmä ak nebola zakrúžkovaná žiadna odpoveď alebo boli zakrúžkované všetky odpovede. Hlasovací lístok však je platný, ak aspoň pri jednom návrhu bola zakrúžkovaná odpoveď „áno“ alebo odpoveď „nie“, nie však obe odpovede súčasne; ak v prípade ďalšieho návrhu boli zakrúžkované obe odpovede, na zakrúžkovanie týchto odpovedí sa neprihliada.

3. Poškodenie hlasovacieho lístka alebo obálky nemá vplyv na ich platnosť. Na prečiarknutie a dopisovanie hlasovacieho lístka sa neprihliada.
4. V sporných prípadoch rozhoduje o platnosti hlasovacieho lístka a obálky okrsková komisia s konečnou platnosťou.

Čl. 28

Sčítanie hlasov v okrskovej komisii

1. Po vybratí hlasovacích lístkov z obálok okrsková komisia vylúči neplatné hlasovacie lístky a zistí počet hlasov „áno“ a počet hlasov „nie“ pre každý z návrhov. Výsledky uvádza v zápisnici o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku.

Čl. 29

Zápisnica okrskovej komisie

1. Okrsková komisia vyhotoví písomne zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku v dvoch rovnopisoch. Zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku podpisuje predseda a ostatní členovia okrskovej komisie.
2. Okrsková komisia môže zápisnicu podľa odseku 1 vyhotoviť v elektronickej forme určenej mestom. Po vyhotovení zápisnice v elektronickej forme podpisuje dva rovnopisy vytlačenej zápisnice predseda a ostatní členovia okrskovej komisie. Následne elektronicky vyhotovenú zápisnicu zašle a jeden rovnopis vytlačenej a podpísanej zápisnice doručí príslušnej komisii.
3. Okrsková komisia v zápisnici o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku uvádza
  - a) čas začiatku a skončenia hlasovania, prípadne jeho prerušenia,
  - b) počet voličov zapísaných v zozname voličov,
  - c) počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní,
  - d) počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa čl. 19,
  - e) počet odovzdaných hlasovacích lístkov,
  - f) počet platných hlasovacích lístkov,
  - g) počet hlasov „áno“ a počet hlasov „nie“ pre každý z návrhov.
4. Pre zisťovanie účasti na referende je rozhodujúci počet voličov, ktorí prevzali obálku na hlasovanie.
5. Ak niektorý z členov okrskovej komisie zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku nepodpísal, môže v zápisnici uviesť dôvody nepodpísania. Nepodpísanie zápisnice o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku nemá vplyv na jej platnosť.
6. Okrsková komisia bezodkladne doručí jeden rovnopis zápisnice o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku mestskej komisii.

Čl. 30

Činnosť okrskovej komisie po podpísaní zápisnice

1. Po podpísaní oboch rovnopisov zápisnice o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku vyhlasuje predseda okrskovej komisie výsledky hlasovania.
2. Okrsková komisia odovzdáva volebné dokumenty do úschovy obce a mesta.
3. Okrsková komisia ukončí svoju činnosť na pokyn obvodnej komisie.

Čl. 31

Overovanie zápisníc mestskou komisiou

Obvodné komisie zisťujú výsledky referenda na podklade zápisníc okrskových komisií o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku. Ak vzniknú pochybnosti o údajoch uvedených v zápisnici, majú právo vyžiadať si od okrskovej komisie vysvetlivky a iné informácie; zjavné chyby opravujú po dohode s okrskovou komisiou sami, inak požiadajú okrskové komisie, aby zistené nedostatky odstránili. Pri tejto činnosti môžu byť prítomní členovia a zapisovatelia komisií, členovia odborného sumarizačného útvarov, pozorovatelia vyslaní medzinárodnými organizáciami, ako aj iné osoby, s prítomnosťou ktorých vyslovila súhlas volebná komisia samosprávneho kraja.

Čl. 32

Zápisnica obvodných komisií

1. Obvodná komisia vyhotoví zápisnicu o výsledku hlasovania v dvoch rovnopisoch. Zápisnicu o výsledku hlasovania podpisuje predseda a ostatní členovia obvodnej komisie. Ak niektorý z členov mestskej komisie zápisnicu nepodpísal, môže v zápisnici uviesť dôvody nepodpísania. Nepodpísanie zápisnice o výsledku hlasovania nemá vplyv na jej platnosť.
2. Obvodná komisia v zápisnici o výsledku hlasovania uvádza:
  - a) počet volebných okrskov a počet okrskových volebných komisií, ktoré doručili zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku,
  - b) počet voličov zapísaných v zozname voličov,
  - c) počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní,
  - d) počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa čl. 21,
  - e) počet odovzdaných hlasovacích lístkov,
  - f) počet platných hlasovacích lístkov,
  - g) počet hlasov „áno“ a počet hlasov „nie“ pre každý z návrhov.

Čl. 33

Činnosť obvodnej komisie po podpísaní zápisnice

1. Po podpísaní oboch rovnopisov zápisnice o výsledku hlasovania mestská komisia prostredníctvom zapisovateľa obvodnej komisie doručí volebnej komisií samosprávneho kraja.
2. Obvodná komisia odovzdáva volebné dokumenty do úschovy Úradu TTSK.

Čl. 34

Overovanie zápisníc volebnou komisiou samosprávneho kraja

Volebná komisia samosprávneho kraja zisťuje výsledky referenda na podklade zápisníc obvodných komisií o priebehu a výsledku hlasovania okrskových komisií vo volebnom okrsku. Ak vzniknú pochybnosti o údajoch uvedených v zápisnici, má právo vyžiadať si od obvodnej komisie vysvetlivky a iné informácie; zjavné chyby opravuje po dohode s obvodnou komisiou sama, inak požiada obvodnú komisiu, aby zistené nedostatky odstránila. Pri tejto činnosti môžu byť prítomní členovia a zapisovatelia komisií, členovia odborného sumarizačného útvaru, pozorovatelia, ako aj iné osoby, s prítomnosťou ktorých vyslovila súhlas volebná komisia samosprávneho kraja.

Čl. 35

Zápisnica volebnej komisie samosprávneho kraja

1. Volebná komisia samosprávneho kraja vyhotoví zápisnicu o výsledku hlasovania v dvoch rovnopisoch. Zápisnicu o výsledku hlasovania podpisuje predseda a ostatní členovia volebnej komisie samosprávneho kraja. Ak niektorý z členov volebnej komisie samosprávneho kraja zápisnicu nepodpísal, môže v zápisnici uviesť dôvody nepodpísania. Nepodpísanie zápisnice o výsledku hlasovania nemá vplyv na jej platnosť.
2. Volebná komisia samosprávneho kraja v zápisnici o výsledku hlasovania uvádza:
  - a) počet volebných obvodov a počet obvodných komisií,
  - b) počet volebných okrskov a počet okrskových komisií, ktoré doručili zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania vo volebnom okrsku,
  - c) počet voličov zapísaných v zozname voličov,
  - d) počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní,
  - e) počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa § 21,
  - f) počet odovzdaných hlasovacích lístkov,
  - g) počet platných hlasovacích lístkov,
  - h) počet hlasov „áno“ a počet hlasov „nie“ pre každý z návrhov.

Čl. 36

Činnosť volebnej komisie samosprávneho kraja po podpísaní zápisnice

1. Zápisnicu o výsledku hlasovania volebná komisia samosprávneho kraja do 14 dní doručí zastupiteľstvu.
2. Volebná komisia samosprávneho kraja odovzdáva volebné dokumenty do úschovy Úradu TTSK.

Čl. 37

Platnosť výsledkov referenda

Výsledky referenda sú platné, ak sa na ňom zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov a ak bolo rozhodnutie prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov účastníkov referenda.

Čl. 38

Vyhlásenie výsledkov referenda

1. Zastupiteľstvo vyhlási výsledky referenda do troch dní od doručenia zápisnice o výsledkoch referenda v zmysle § 15 ods. 7 zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch.
2. Vyhlásenie výsledkov referenda zastupiteľstvom musí obsahovať
  - a) deň konania referenda,
  - b) počet voličov zapísaných v zoznamoch voličoch,
  - c) počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní,
  - d) počet voličov, ktorí na návrh odpovedali „áno“,
  - e) počet voličov, ktorí na návrh odpovedali „nie“,
  - f) konštatovanie, ktorý návrh bol v referende prijatý.
3. V prípade viacerých návrhov sa údaje podľa odseku 1 písm. d) a e) uvádzajú osobitne pre každý návrh.
4. Volebná komisia samosprávneho kraja môže zverejniť zápisnicu o výsledku hlasovania na svojom webovom sídle aj pred vyhlásením výsledkov referenda podľa odseku 1.

PIATA ČASŤ

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE REFERENDA

Čl. 39

Materiálne a personálne zabezpečenie volebných komisií

Materiálne prostriedky potrebné na činnosť komisií a osoby na organizačnú a technickú prípravu volieb a ich vykonanie zabezpečuje samosprávny kraj pre:

- a) volebnú komisiu samosprávneho kraja,
- b) obvodnú komisiu,
- c) okrskovú komisiu,
- d) odborný sumarizačný útvar.

Čl. 40

Nároky členov volebných komisií

1. Člen komisie a zapisovateľ komisie nesmie byť pre výkon svojej funkcie obmedzený v právach a nárokoch vyplývajúcich z jeho pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu; má nárok na pracovné voľno s náhradou mzdy alebo s náhradou platu v sume jeho priemerného zárobku. Samostatne zárobkovo činná osoba má nárok na náhradu, ktorá sa rovná pomernej časti minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou. Výkon funkcie člena komisie a zapisovateľa komisie je iným úkonom vo všeobecnom záujme.
2. Zamestnávateľ, ktorý vyplatil náhradu mzdy alebo náhradu platu podľa odseku 1, má nárok na úhradu vyplatenej náhrady mzdy alebo náhrady platu. Zamestnávateľ a samostatne zárobkovo činná osoba uplatnia nárok podľa odseku 1 na Úrade TTSK, ak ide o člena volebnej komisie samosprávneho kraja, alebo člena obvodnej komisie v

príslušnej obci a meste, ak ide o člena okrskovej komisie.

3. Náhradu podľa odseku 1 vypláca príslušný orgán do 30 dní od uplatnenia nároku.
4. Člen okrskovej komisie, člen obvodnej komisie, člen volebnej komisie samosprávneho kraja a zapisovateľ komisie majú za deň konania volieb nárok na odmenu, ak v tento deň nemajú nárok na náhradu podľa odseku 1. Odmenu členovi komisie a zapisovateľovi komisie vypláca orgán Úrad TTSK.
5. Výška odmeny podľa odseku 4 sa určí na základe všeobecne záväzného právneho predpisu tzv. Rozhodnutia TTSK o financovaní organizácie referenda TTSK.

Čl. 41

Úhrada výdavkov spojených s konaním referenda

1. Výdavky spojené s referendom sa uhrádzajú z rozpočtu TTSK. TTSK ustanoví jednotlivé druhy výdavkov spojených s referendom a spôsob ich úhrady.
2. TTSK usmerňuje obce a mestá pri vynakladaní finančných prostriedkov na prípravu, vykonanie a zisťovanie výsledkov referenda.

Čl. 42

Úschova volebných dokumentov

1. Komisie odovzdávajú volebné dokumenty do úschovy Úradu TTSK. O odovzdaní volebných dokumentov sa vyhotoví protokol, ktorého súčasťou sú zoznamy odovzdávaných volebných dokumentov. Protokol podpíše predsedovia príslušných komisií a osoby zodpovedné za ich prevzatie.
2. Dňom prevzatia dokumentov z referenda podľa odseku 1 sa dokumenty referenda stávajú súčasťou registratúry tohto orgánu, ktorý ich prevzal do úschovy a spravujú sa podľa jeho registratúrneho poriadku.
3. Na sprístupňovanie zápisníc o výsledkoch hlasovania v referende sa vzťahuje osobitný predpis, do ostatných dokumentov z referenda môžu nahliadať len súd a orgán činný v trestnom konaní.

ŠIESTA ČASŤ

Čl. 43

Kampaň pred referendom

1. Volebná kampaň na účely tohto nariadenia je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a petičného výboru, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii referenda. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety podľa zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach.
2. Volebná kampaň začína dňom uverejnenia uznesenia o vyhlásení referenda a končí 48 hodín pred dňom konania referenda.

3. Činnosť iných subjektov ako ustanovených v odseku 1 na podporu alebo v neprospech referenda sa v čase ustanovenom na kampaň zakazuje.

Čl. 44 **Transparentnosť kampane**

1. Každý, kto vedie kampaň podľa tohto nariadenia, je povinný zabezpečiť, aby odvysielaná politická reklama, zverejnená platená inzercia, zverejnené plagáty a všetky ďalšie spôsoby vedenia kampane obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi v rozsahu meno, priezvisko a obec trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu, a názov a sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak ide o právnickú osobu; to isté sa vzťahuje aj na prezentáciu predreferendových prieskumov a referendových prieskumov verejnej mienky.
2. Ak ide o drobné reklamné predmety, ako sú odznaky, perá, kľúčenky, prívesky, prípadne iné, z údajov podľa odseku 1 sa na nich uvádza len údaj o objednávateľovi. Ustanovenie prvej vety sa vzťahuje aj na vysielanie politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní kratšej ako 30 sekúnd.

Čl. 45 **Umiestňovanie volebných plagátov**

Obec, resp. mesto všeobecne záväzným nariadením vyhradí miesta a ustanoví podmienky na umiestňovanie plagátov na verejných priestranstvách počas kampane referenda. Vyhradená plocha musí zodpovedať zásadám rovnosti subjektov.

Čl. 46 **Volebné prieskumy**

V čase 14 dní pred dňom konania referenda a v deň konania referenda až do skončenia hlasovania je zakázané zverejňovať výsledky referendových prieskumov.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 47 **Spolupráca**

TTSK, obce, mestá a komisie spolupracujú pri organizovaní referenda podľa tohto nariadenia.

Čl. 48 **Splnomocňujúce ustanovenie**

1. Referendum v tej istej veci možno opakovať najskôr po uplynutí 24 mesiacov od jeho vykonania, to neplatí ak ide o referendum o odvolaní predsedu.
2. Predmetom referenda nemôžu byť základné ľudské práva a slobody.

3. TTSK vydá Harmonogram organizačno-technického zabezpečenia pri organizovaní referenda a metodiku spracovania výsledkov hlasovania, ktorú v potrebnom počte rovnopisov doručí komisiám prostredníctvom mestských častí.
4. TTSK po vyhlásení referenda zverejní na svojom webovom sídle vzory tlačív podľa tohto nariadenia.

Čl. 49 **Účinnosť**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 15.dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli Trnavského samosprávneho kraja.

V Trnave, dňa 11. decembra 2019

Mgr. Jozef Viskupič
predseda
Trnavského samosprávneho kraja